

PALOKAN YHTE-
NÄISKOULU
Lukuvuosisuunnitelma
2023-2024
Kasvun ja oppimisen palvelut

JYVÄSKYLÄ

Sisällys

Sisällys	2
1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä	3
2 Organisaatio ja henkilöstö	3
2.1 Koulun henkilöstön organisoituminen.....	3
2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio.....	4
3 Lukuvuoden 2023-2024 toiminta	4
3.1 Työajat.....	4
3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen	5
3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus.....	6
3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta	7
3.5 Opetussuunnitelman määrittelemät kehittämisen kohteet	7
3.6 Muut kehittämisen kohteet	9
4 Kasvun ja oppimisen tuki.....	11
4.1 Kasvun ja oppimisen tuki koulussa	11
4.2 Kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa.....	12
4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa	12
5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä	13
5.1 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä koulussa.....	13
5.2 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä perusopetuksessa.....	13
5.3 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä kasvun ja oppimisen palveluissa	14
6 Kehittämishjelma 2023-2025	14
6.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys	14
6.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit	15
6.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset	15
6.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi	15
7 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat.....	16
7.1 Kansainvälisyys	16
7.2 Resurssiviisaus.....	18
7.3 Liikunnallinen elämäntapa	19
7.4 Kulttuuri	21
7.5 Elinvoima	22
8 Suunnitelmat	23
8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.....	23
8.2 Opiskeluhoitosuunnitelma	25
8.3 Ympäristösuunnitelma	25
8.4 Muut suunnitelmat	27

1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä

Kasvun ja oppimisen palvelut vastaavat Jyväskylässä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden eri toimintojen järjestämisestä. Tavoitteenamme on rakentaa lapselle yhtenäinen opinpolku taaperoikäisestä aina nuoreksi aikuiseksi saakka Jyväskylän kaupunkistrategian arvojen mukaisesti. Arvojamme ovat **inhimillisyys, vastuullisuus, rohkeus, avoimuus ja turvallisuus**. Yhteinen missiomme on "Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä".

Kaupunkistrategian koulutuskaupunkikärjen tavoitteiden pohjalta on luotu vuosille 2023-2025 [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma](#), joka tuo suuntaviivoja seuraavien vuosien kehittämistyölle.

Vahvan osallistavan prosessin tuloksena kehittämisohjelmalle muodostui neljä teemaa:

- **Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys**
- **Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit**
- **Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset**
- **Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi**

Uudistuvan toimintasuunnitelmaprosessin tavoitteena on tukea yksiköitä toiminnan kehittämisessä sekä yhtenäistää kehittämis- ja arviointikäytänteitä eri palvelualueiden ja yksiköiden välillä yhdenvertaisuuden ja laadun takaamiseksi.

2 Organisaatio ja henkilöstö

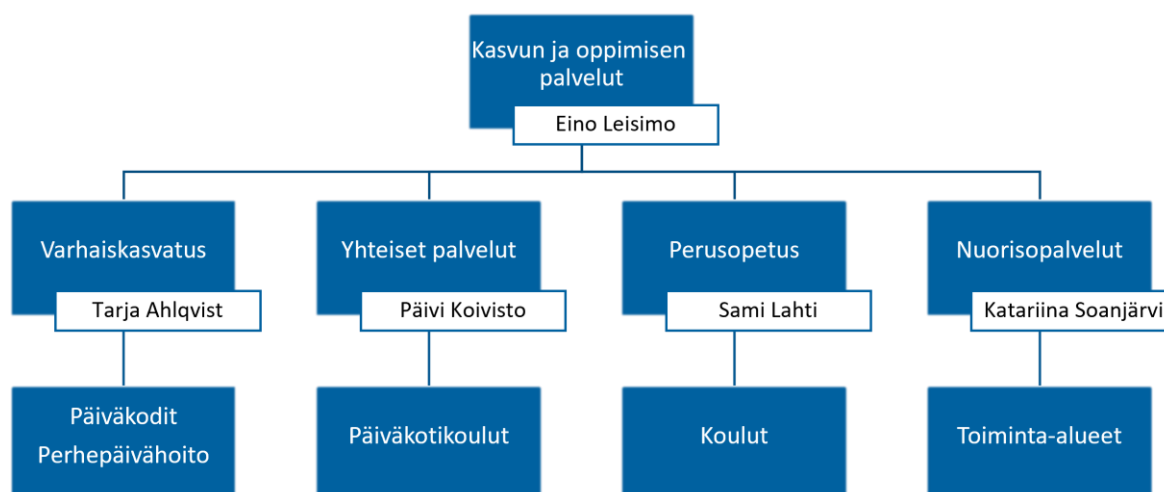
2.1 Koulun henkilöstön organisoituminen

Toiminta	Kuvaus	Arviointi
Johtamisjärjestelmä	Koulussa on rehtori ja kaksi apulaisjohtajaa. Johtoryhmä muodostuu rehtorista, kahdesta apulaisjohtajasta ja neljästä opettajasta. Koulussa on lisäksi kehittämissiimat, jotka huolehtivat oman osaamisalueensa asioista ja niiden eteenpäin kehittämisestä.	
Tiimirakenne	Koulussa on tiimit, joihin kaikki opettajat osallistuvat. Tiimeissä on osallistujia eri aineryhmistä ja luokkatasoista. Lisäksi säännöllisesti kokoontuu aineryhmät, luokkatasoryhmät ja alaluokkien ja ohjaajien ryhmät.	
Vastuutiimit/työryhmät	Koulussa on LV 2023-2024 kahdeksan kehittämissiimä: turvallisuus, liikkuva koulu, tapahtumat, tyhy, kansainvälisyys, oppilaiden hyvinvointi, pedagoginen ja TVT tiimit	
Henkilöstö	https://peda.net/jyvaskyla/palokankoulu/yhteystiedot	
Delegointijärjestys	Rehtori Tuija Permikangas-Seppänen Apulaisjohtaja Annukka Talja Apulaisjohtaja Päivi Manninen Joryn jäsen Annika Herranen	

	Joryn jäsen Antti Jörgensen Joryn jäsen Outi Niiranen Joryn jäsen Nilla Arkko Erilaisissa asioissa avustaa sihteeri Kirsi Skantz Tarvittaessa sovitaan muusta delegointijärjestelyistä, jos kaikki johtoryhmän jäsenet ovat pois.	
--	--	--

2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio

Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio on kuvattu alla. Kuvasta poiketen yhteisten palveluiden palvelujohtaja Päivi Koiviston alaisuudessa ovat myös Korpilahden yhtenäiskoulu sekä Cygnaeuksen, Huhtasuon, Korpilahden, Tapiolan, Väinölän ja Wessmanninmäen päiväkodit.

Kuva. Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatiokaavio

3 Lukuvuoden 2023-2024 toiminta

3.1 Työajat

Lukuvuoden alku ja päättyminen	Lukuvuosi alkaa keskiviikkona 9.8.2023 Lukuvuosi päättyy lauantaina 1.6.2024
Lomat	Syysloma on viikolla 42 eli 16.-20.10.2023 Joululoma 22.12.2023 - 7.1.2024 Talviloma on viikolla 9 eli 26.2.-1.3.2024 Pääsiäisloma 29.3 -1.4.2024 Vappu 1.5.2024 Helatorstai 9.5.2024

Poikkeuspäivät	Mahdolliset lauantaiyöpäivät : Ei ole Mahdolliset ylimääräiset vapaapäivät : Ei ole Joulujuhla 20.12.2023 klo 18 Taksivärkkipäivä on 10.5.2024 yläluokkalaisille
Lyhennetyt päivät	Lyhennetyt päivät ovat 9.8.2023 3h 21.12.2023 1-2h 31.5.2024 3h ja 1.6.2024
Koulupäivän aikataulu	Koulupäivän aikataulu

3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lukuvuoden teemana on tunne-, turva- ja vuorovaikutustaidot. Koululla monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan seuraavasti: opettajat valitsevat syksyn aikana työparin, jonka kanssa he toteuttavat oppiaineisiinsa parhaiten soveltuvan MONOn lukuvuoden aikana.

Vuosiluokka/luokat	Tavoitteet (OPS:n tavoitteet, T ja L)	Ajankohta	Toteutus
1-6	äidinkieli T1, L1, L2, L7 ympäristöoppi T12, L1 liikunta T1, T3, L3	11-15.9.	Liikennemono
5-6	äidinkieli T7, T8, L1, L4, L5 historia T2, L2, L4	kevät 2024	Perinnemono
7-9	Kotitalous T3, T5, T7, T13 Liikunta T3, T12 Biologia T3 L2, L3, L7	Elo-syyskuu 2023	Marjaretki
8	Fysiikka T5, T6, T7, T8 Kemia T6, T7, T8, T9 TVT L1, L4, L5	Joulukuu 2023	Työselostukset
7-8 9	Liikunta T1,T2, T3, T7, T8, 79, T10, T11, T13, L2, L7 Liikunta T1,T2, T3, T7, T8, 79, T10, T11, T13, L2, L7 Musiikki Kotitalous T2, T8, T9, T12	Huhtikuu 2024 Toukokuu 2024	Tanssijakso Ysien päivä
7E	äidinkieli, TVT L2, L5	Lokakuu -23	Elokuvaviikon tunnetaitopajat
8A, 8B	Äidinkieli T3, T4 Opo T1,T4,T6, T7 L1, L3, L6	Kevät 2024	Työelämän vuorovaikutustaidot
9A, 9B	Äidinkieli, T3, T4 Opo, T1, T4, T6 L1, L3, L6	Vk 40	Työelämän vuorovaikutustaidot
7D	Historia, musiikki L1, L2, L7		Yhteinen projekti
7E	Kuvataide, tekninen käsityö L2, L6,L7	Lokakuu 2023- helmikuu 2024	Tunteet aiheesta taideteos koulun tiloihin Pohjien leikkaminen vanerista, pohjustus gessolla,maalaus

			akryyliväreillä,ri-pustus
8C, 8D	Opo T1, T4, T6 äidinkieli T3, T4 L1, L3, L6		TET raportti haas-tatteluna (esittely)
8E	Terveystieto T1, T3, T5, äidin-kieli T10,T11, T12 L1, L3		Terveelliset elä-mäntävät
9A	Yhteiskuntaoppi, Kotitalous ja ruotsi T3, T6, T7, T9, T12, L2, L3, opo, äidinkieli	Kevät 2024	Itsenäinen elämä, työelämän uravaih-toehdot
9B,9C	Ruotsi ja kotitalous T3, T6, T7, T9, T12, L2, L3	Kevät 2024	Ravintolassa asi-ointi, pohjoismai-nen ruokakulttuuri
9D	Ruotsi ja kotitalous T3, T6, T7, T9, T12, L2, L3 opo, äidinkieli, kotitalous	Kevät 2024	Työelämän vaiku-tustilanteet
8 ABCDFE	Maantieto,T8, T1, T2, T3 eng-lanti T9, T10L1, L2, L5		Valtioprojekti

Valinnaisaineet [Valinnaiset opinnot](#)

3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa myös koulun ulkopuolella toteutetun opetuksen ja toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivän, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Toiminta	Luokka/luokat	Ajankohta
Retket Leirikoulut yms. Kulttuurikompassitoiminta Taidetestaajaretket TET Tutustumiset ja vierailut Nordplus	Retkiä ja tutustumiskäyntejä tehdään koulun lähialueelle ja Jyväskylän kau-pungin alueelle erilaisiin tapahtumiin, teemapäiviin ja laitoksiin yms. Retkiä voidaan tehdä myös muuallakin Suomen alueella. Oppilaat osallistuvat kulttuurikompassin vierailukohteisiin ikätason mukaisesti. Oppilaat osallistuvat taidetestaajien tar-joamiin vierailukohteisiin ikätason mu-kaisesti TET 9lk TET 8lk 8-9 lk etä TET Keittiö tet	Retkiä tehdään koko kouluvuoden ajan. Retket kestävät yh-den vuorokauden. Vk 38 ja 39 Vk 15 ja 16 10.11.2023 n.3h/oppilas luku-vuoden aikana

	Nordplus projektin tapaaminen Liettu- assa, Palokasta 10 oppilasta ja 2 opet- tajaa	Viikko 45
Leirikoulu, Piispala Leirikoulu, Helsinki	6A ja 6B 9D	16- 18.8.2023 toukokuu

Lisäksi kouluvuoden aikana järjestetään opintokäyntejä, oppilaiden tutustumiskäyntejä jatko-opintopaikkoihin sekä retkiä ja tapahtumia myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Huoltajia tiedotetaan koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta tarkemmin erikseen.

3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

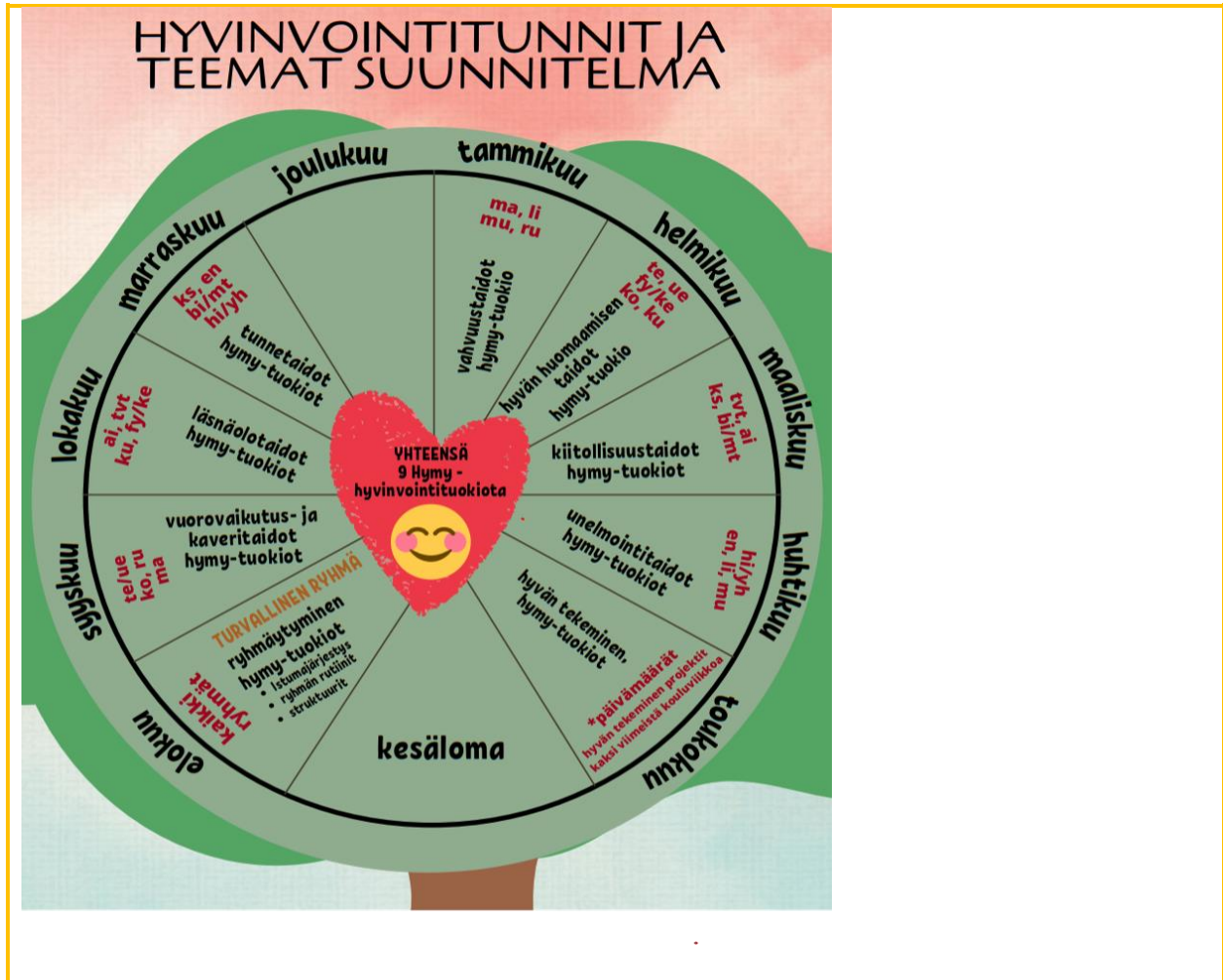
Opetuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa ovat mm. kerhot, aamu- ja iltapäivätoiminta, ruokailu, kirjasto, välitunnit sekä koulukuljetukset. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Toiminta	Toiminnan tavoitteet	Arviointi
Kerhot	Koulupäivän jälkeen oppilailla on mahdolli- suus osallistua ohjattuun ja maksuttomaan harrastetoimintaan omalla koululla sekä Jy- väskylän kaupungin liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelujen vetämissä ryhmissä. Tässä linkki koulun kerhoihin.	
Verso	Kahdesti viikossa pitkällä välitunnilla (tiistaisin ja perjantaisin) 6-luokkalaiset verso-oppilaat ovat välituntikavereina välitunneilla ja selvittelevät oppilaiden välisiä pieniä riitoja verso-ohjaajan tuella.	
Hiljainen välkkä	Kerran viikossa pitkällä välitunnilla, kai- kille alakoululaisille avoin	
Hajoamiskahvit, aamupalaklubi	Yläluokkalaisille pitkällä välitunnilla sil- loin tällöin.	
Kiva-toiminta	Kiusaamisen vastainen tiimi, opettajat selvittelevät oppilaiden välisiä kiusaa- mistapauksia ja seuraavat niitä.	

3.5 Opetussuunnitelman määrittelemät kehittämisen kohteet

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Arviointi
Toimintakulttuuri	Tavoitteena tunne-, turva- ja vuorovaikutustaitojen parantaminen oppilaiden keskuudessa ja koko työ- yhteisössä. Koulussa toteutetaan ai- heeseen liittyviä teema- tunteja. Vastuu tuntien	

	<p>pitämisestä on luokanopettajalla tai aineryhmällä teemojen ja kuu-kausien aikana.</p> <p>Oppilaat osallistuvat koulun kehittämiseen oppilaskunnan, tukioppilastoinnin, liikkavaksitoiminnan ja vertaissovittelun kautta, Oppilaita osallistuu välillä myös johtoryhmän ja yhteisöllisen YHR:n kokoontumisiin.</p> <p>Nuorisopalvelut ovat mukana koulun toiminnassa koulun nuorisotyön kautta.</p> <p>Oppilaat osallistuvat arviointiin asettamalla tavoitteita ja keskustelemalla niistä opettajien kanssa. Lisäksi on käytössä itsearviointi ja vertaisarviointi.</p>	
<p>Oppimisympäristöt ja työtavat</p>	<p>Monipuolisempaa oppimisympäristöjen ja työtapojen käyttöä (esim. metsäretket).</p> <p>Koulussa käytetään opiskeluun ja oppimiseen koulun pihaa, lähiympäristöä sekä Touruvuoren aluetta.</p> <p>Koulun aula- , käytävätilat ja TVT luokka ovat runsaassa käytössä myös oppitunneilla.</p> <p>Oppilaille on mahdollista varata läppäreitä ja paodeja oppitunneille varauskalenterin kautta.</p> <p>Tunneilla tutkitaan , kehitetään ja kokeillaan monenlaisia toimintatapoja.</p>	<p>Miten tavoite/tavoitteet ovat toteutuneet?</p>

3.6 Muut kehittämisen kohteet

Kehittämisen kohde	Tavoitteet	Arviointi
Turvallisuus	Tavoitteena tehdä turvallisuusohjeistuksiin perehtymisestä henkilökunnalle mielekkäämpää uuden ohjevideon avulla. Turvallisuustiimi ottaa vastuulleen oppilaille tehtävän perehdytysvideon --> "Tervetuloa Palokan yhtenäiskouluun". Huolehditaan siitä, että koulun turvallisuuden liittyvät ohjeistukset ovat ajan tasalla ja koulun ensiapupisteet ovat kunnossa.	
Tietotekninen osaaminen	Jyväskylän TVT-opsin mukauttaminen oman koulun tarpeisiin ja opsin käyttöönotto. Laitteiden uusiminen mahdollisuuksien mukaan.	
Työhyvinvointi	Tyhy-tapahtumien järjestäminen, henkilökunnan arkiset piristykset työpäivään, yhteisöllisyyden vaaliminen. Huomioidaan	

	koko työyhteisön toiveet tyhy-toiminnalle (esim. kyselyt). Pyritään järjestämään monipuolista toimintaa, josta jokainen voi halutessaan löytää oman kiinnostuksen kohteen. Työyhteisön muistamisista huolehtiminen.	
Juhla- ja tapahtumaperinne	Tapahtumien vuosikello (aikataulutus, koordinointi, sisällöntuottaminen, juhlahjelmien tasapuolinen delegointi) Elvytetään juhla ja tapahtumaperinnettä.	
Kansainvälisyys	Nordplus-projekti on sujunut hyvin ja jatkuu vielä lukuvuonna 2023-2024. Syksyille 2023 on suunnitelmassa vierailu (10 oppilasta ja 2 opettajaa) Liettuuan ja keväällä 2024 päätöstapaaminen Palokassa. Tulevana lukuvuonna osallistumme myös koulutuksiin ja haemme mukaan uusiin projekteihin.	
Koko kouluyhteisön hyvinvointi	Hyvinvointituntien ja -tuokioiden suunnittelu oppiaineissa ja luokissa toteutettaviksi . Hyvinvointiharjoituksia myös henkilökunnan kesken mm. Salainen ystävä, Kehu kaveria, korttipakkojen käyttöä.	
Liikkuva koulu	-Liikkavaksien vertaiskoulutus (yläkoulu -> alakoulu yhteistyö) -Koulun turnauksissa toimiminen (tuomarointi, toimitsijat, tilajärjestelyt, ohjeet, mainokset) -välituntivälit (vuokraus) -oppilaiden liikuttaminen esim. Sisuhaaste viikko, Be active viikko, Liikkuva joulukalenteri -yhteistyö verson kanssa esim. Alakoulussa oppilaat ulko- ja sisävälkillä liikuttajina -yhteistyö harrasteohjaajan kanssa yläkoulussa -syksyisin uusien liikkavaksien kouluttaminen -Oppituntien liikunnallistaminen -Opettajien täydennyskoulutukset -Tempaukset tai haasteet, huoltajien aktiivointi -Liikuntaseikkailupäivät: esim. elämysliikunta	
Pedagoginen osaaminen	MONOjen ideointi ja koordinointi, aikataulutus ja ohjeet opettajille, toteutuksen varmistaminen.	

	<p>Oppilaiden vuosikellon kokoaminen ja seuraaminen.</p> <p>Koulun pedagogisen vision suunnittelu ja toimeenpanon miettiminen.</p> <p>Muut arjessa esiin tulevat pedagogiset asiat.</p>	
Jaettu johtajuus	Johtoryhmä kehittää koulun johtamisen rakenteita, tiedottamisen selkeyttämistä, avoimutta ja kaikkien mahdollisuutta vaikuttaa ja edistää koulun kehittämistä hyvinvoivaksi kouluksi.	

4 Kasvun ja oppimisen tuki

4.1 Kasvun ja oppimisen tuki koulussa

Kehittämisen kohde	Tavoitteet/toimenpiteet	Arviointi
Arjen pedagogiikka ja yleinen tuki	<p>Alakoulun puolella näkyvässä lukujärjestys ja päivän kulku käydään läpi aamulla. Yläkoulun puolella oppiaineesta riippuen tunnin kulku läpi tunnin alussa.</p> <p>Istumajärjestykset hyvä väline työrauhan parantamiseksi.</p> <p>Oppilaan taitotason huomioinen ja eriyttäminen tarvittaessa myös ylöspäin.</p> <p>Arjen taitojen opettaminen esim. opiskelutekniikat, aikataulussa pysyminen, omista asioista huolehtiminen.</p>	
Koulun henkilöstöresurssin käyttö tuen näkökulmasta	Ohjaajaresurssi jaetaan luokassa olevien tuen ja diabeteshoidon tarvisijoiden mukaan sekä siten että jälkkärisissä on tarvittava määrä	Ohjaajat näkevät luokat ja osaavat arvioida tuen tarvetta. Säännölliset palautekeskustelut jaksoittain esimiesten kanssa.

	<p>ohjaajia lapsimäärään suhteutettuna. KoVa resurssi on 30h/viikko Opettajilta kysellään ennen jakson vaihtumista toiveet ohjaajien saamisesta tunneille. Toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan huomioiden tuen tarve. Erityisopetuksen resurssit jaetaan oppimisen ja opiskelun tuen tarpeen mukaan</p>	<p>Opettajan ja arviointi tuen tarpeesta Erityisopettajan arviointi tuen tarpeesta</p>
--	--	---

4.2 Kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa

Lapsi ja nuori saa tarvitsemansa tuen oppimiseen ja koulunkäyntiin ensisijaisesti lähikouluun lapsen edun mukaisesti, joustavin järjestelyin ja riittävin tukitoimin. Koulun toimintakulttuuriin sisältyvä laadukas arjen pedagogiikka sekä yhteisöllisesti suunnitellut ja toteutetut yleisen tuen toimintatavat ja opetusjärjestelyt ovat perustana lapsen tai nuoren yksilöllisemmälle tehostetulle ja erityiselle tuelle. Kolmiportainen tuki toimii kaksisuuntaisesti.

Tuen tarpeen arviointi ja tarvittavan tuen tarjoaminen kuuluvat jokaisen koulun aikuisen työhön ja kaikkiin opetus- ja kasvatustilanteisiin. Henkilöstöresurssi suunnitellaan lasten ja nuorten tuen tarpeiden mukaisesti ja sen tarkoituksenmukaista kohdentumista arvioidaan säännöllisesti.

Lapsen ja nuoren tarvitsema tuki on johdonmukainen jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen, perusopetuksen sisällä sekä oppilaan siirtyessä perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Nivelvaiheiden tuki ja siirtymien ennakointi, suunnittelu ja arviointi toteutetaan sovittujen vuosikellojen mukaisesti.

[Alanivelen pedagoginen vuosikello](#)

[Ylänivelen pedagoginen vuosikello](#)

4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen palveluiden tavoitteena on laadukas kasvatusta, opetus, ohjaus ja oppimisen tuki.

Kaupunkistrategia painottaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta, joita edistetään yhtenäisen opinpolun sekä monipuolisen nuorten palvelutarjonnan kautta. Mahdollisuus terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle. Näin toimien varmistetaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toteutuminen.

Kasvun ja oppimisen kehittämisohjelma toimii työkaluna, jonka avulla edistetään kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita. Joustavien rakenteiden ja toimivien prosessien avulla

tavoitellaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten tarpeen mukaista kasvun ja oppimisen tukea ja ohjausta.

5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä

5.1 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä koulussa

	Tavoitteet/toimenpiteet	Arviointi
Osallisuus	Oppilaat osallistuvat koulun kehittämiseen kyselyiden, oppilaskunnan, tukioppilastoiminnan, vertais-toiminnan liikkavaksitoiminnan, ja yhr:n toiminnan kautta Oppilaat osallistuvat Joryn kokouksiin säännöllisesti. Huoltajille tehdään kyselyitä. Huoltajien toivotaan osallistuvan vanhempainseminaarin toimintaan. Koulun kotisivuilla näkyy tärkeimmät tiedotteet. Tiedotus Wilman kautta huoltajille ja oppilaille.	
Eri sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö	Nuorisotoimi Seurakunta Ankkuritoiminta Perhekeskusverkosto Varhaiskasvatus Jokelan koulu Kukkulan koulu Kriisikeskus Mobile MLL Lions Palokka	
Viestintä	Wilma: Oppilasasiat / koulun ja kodin välinen viestintä Pedanet: Pysyvät tiedot koulun kotisivulla S-posti: Ulkoinen viestintä @jyvaskyla.fi, @edu.jyvaskyla.fi Teams: Henkilökunnan sisäinen viestintä	

5.2 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä perusopetuksessa

Lasten ja nuorten osallisuus ja sen vahvistaminen ovat tärkeitä pedagogisia painopisteitä Jyväskylän perusopetuksessa. Yhteisöllisyys on osallisuuden oleellinen elementti. Osallisuus on kirjattu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sekä perusopetuksen keskeiseksi tehtäväksi että osaksi arvoperustaa. Opetuksen tehtävänä on edistää

osallisuutta ja kestäväää elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Osallisuus on kirjattu myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteeseen 7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävään tulevaisuuden rakentaminen. Osallisuuden kokemus omaan oppimiseen ja yhteisöön kuulumiseen ovat tärkeässä osassa lapsen ja nuoren hyvinvointia. Hyvän yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lasten ja nuorten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Yhteistyö voi tukea myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta.

Perusopetuksessa viestintä tapahtuu pääasiallisesti Wilmassa tai DigiOne-pilottikoulujen osalta Viestintä-palvelussa. Akuutit asiat kuten äkilliset tai luvattomat poissaolot viestitään puhelimitse.

5.3 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä kasvun ja oppimisen palveluissa

Toimivilla kuulemisen ja vaikuttamisen rakenteilla annamme lapsille, nuorille ja huoltajille mahdollisuuden vaikuttaa niin kasvuyhteisön yhteisiin kuin omiin henkilökohtaisiin asioihin. Näitä osallistumisen ja vaikuttamisen kanavia ovat mm. lasten parlamentti, nuorisovaltuusto, koulujen oppilaskuntatoiminta, Vaskooli sekä koulujen vanhempaintoimikunnat. Kasvun ja oppimisen palveluissa tehdään laajasti yhteistyötä eri sidosryhmien, esimerkiksi Jyväskylän yliopiston kanssa. Kaikessa viestinnässä keskeistä on saavutettavuus sekä ajantasainen ja oikea-aikainen tiedottaminen.

6 Kehittämishjelma 2023-2025

[Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämishjelma](#) vuosille 2023-2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2022. Ohjelma pitää sisällään tulevaisuuden tavoitteet sekä toimenpiteet yksikkö-, palvelualue- ja palvelun järjestäjätasolle. Tässä luvussa on kuvattu suunnitellut yksikkötason toimenpiteet lukuvuodelle 2023-2024 teemoittain.

6.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys

Luo yksikköön vuorovaikutuksen pelisäännöt ja toimintatavat henkilöstölle.

Jos on olemassa jo pelisäännöt/toimintatavat, ei tarvitse luoda uusia vaan päivittää tarvittaessa ammatillisesta näkökulmasta.

Vaiheet	Toiminta
Startti	Veso-päivän yhteydessä
Neljä etappia	8.8.2023, 6.9.2023, 4.10.2023, 1.11.2023
Valmiit säännöt ja seuranta	Säännöt laaditaan Teams alustalle ja ne näkyvät henkilökunnan tilassa seinällä. Säännöistä ja niiden noudattamisesta keskustellaan yhteisissä kokouksissa YS ajalla ja ohjaajien kokouksissa lukuvuoden aikana.
Arviointi	Lukuvuoden aikana ys kokoontumiset, arviointiveso keväällä 2023

6.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit

Tukee lasten, nuorten sekä nuorten aikuisten harrastamista ja liikunnallista elämäntapaa kehittämällä yksikön rakenteita ja toimintatapoja.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 7.3.

Organisoi erilaiset tuen palveluiden muodot tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla hyödyntäen erilaisia malleja sekä rakenteita.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 4.1.

6.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset

Järjestää säännölliset työelämäkeskustelut ja kartoittaa työntekijöiden osaamistarpeita sekä hyvinvointia.

Kannustetaan työyhteisön avoimuuteen. Työyhteisön ja esihenkilöiden tukea on saatavilla hyvinä ja huonoina hetkinä. Ongelmia ei tarvitse ratkaista yksin. Muistutetaan positiivisen palautteen tärkeydestä.

Rehtori pitää huolen, että kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti. Esihenkilön vastuulla on, että työtaakka on sopiva kaikille. Myös työntekijän vastuulla on oman työnsä rajaaminen.

Kannustaa työntekijöitä liikkumaan ja ylläpitämään omaa hyvinvointia. Lisää yhteisöllisyyttä työyhteisössä ja tukee henkistä hyvinvointia yhteisen tekemisen muodossa (esim. syysretket, kokkailuillat, liikuntatapahtumat, käsityöillat, kulttuuritapahtumiin osallistuminen sekä työpaikalla tapahtuvat virkistyshetket).

Toimenpide	Arviointi
Työelämäkeskustelujen järjestäminen ja niihin osallistuminen	Käydään yksilö- tai ryhmäkeskusteluina
Osaamistarpeiden kartoittaminen	Osana työelämäkeskustelua
Hyvinvoinnin kartoittaminen	Osana työelämäkeskustelua, kyselyjä henkilökunnalle kyllä/ei, muut kartoitustavat
Työntekijöiden liikkumaan kannustaminen ja hyvinvoinnin ylläpitäminen	Tyhy-toiminnan suunnittelu tyhy tiimin kautta

6.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Lukuvuosisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi.

Lukuvuosi arvioidaan viimeisessä veso päivässä 24.4.2024. Arviointi tehdään yhdessä henkilökunnan kanssa. Arviointi merkitään lukuvuosisuunnitelman arviointikohtaan. Henkilökunnalle tehdään lukuvuoden aikana kysely, jonka toteuttamisesta vastaa jory.

7 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat

7.1 Kansainvälisyys

Kansainvälistä toimintaa tulee suunnitella oman koulun tarpeista ja opetussuunnitelmasta käsin. Siten se tulee osaksi koulun toimintakulttuuria ja tukee oppimista antaen lisäarvoa koulutyölle.

Koulujen kansainvälisyyden tasot:

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena: miten näkyy koulun toimintakulttuurissa, jokapäiväisessä toiminnassa ja opetuksessa?

Kotikansainvälisyys: esimerkiksi kulttuurisesti ja kielellisesti moninaisen kouluympäristön huomioiminen, oman äidinkielen opetus, monialaiset oppimiskokonaisuudet, teemapäivät, vierailijat, ystävyyskoulut, kirjeenvaihdot, teknologiset ja virtuaaliset yhteistyömahdollisuudet, koulun omat tapahtumat

Alueellinen ja kansallinen yhteistyö ja verkostot: esimerkiksi L2-yhdysopettajaverkosto (joka koulusta edustaja), kehitysjärjestöyhteistyö, yliopistoyhteistyö, kansalliset konferenssit, koulutukset

Kv-liikkuvuus: esimerkiksi Erasmus+/Nordplus-ohjelmat (oppilaat/opettajat/henkilökunta), ystävyyskoulu- ym. vaihdot

Koulu merkitsee taulukkoon toimintoja niille kansainvälisyyden tasoille, joita lukuvuonna toteutetaan. Taulukko voi täydentyä lukuvuoden aikana.

Koululle nimetään kieli- ja kulttuuriryhmien sekä kansainvälisyysasioiden L2-yhdyshenkilö tai -tiimi, jonka tehtäviä ovat mm. koulun kansainvälisyystoiminnan ja globaalikasvatuksen tavoitteiden tukeminen, osallistuminen L2-yhdysopettajaverkoston koulutuksiin ja tapaamisiin, tiedon välittäminen kouluilla ja koulujen kv-toiminnan raportointi.

Koulun kansainvälisyyden tasot	Lukuvuoden toiminnan painopisteet /tavoitteet	Arviointi
Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena	Nordplus-projektiin liittyvät toiminnot ja oppilaiden /opettajien välinen kommunikaatio on läsnä arjessa koko kouluvuoden	
Kotikansainvälisyys	Nordplus-vieraiden vastaanottaminen keväällä 2024, kirjeenvaihto espanjalaisen ja puolalaisen koulun kanssa, otamme	

	vastaa myös muiden koulujen kansainvälisiä vieraita, huomioimme eri juhlapäiviä esim Lucian päivä ja Euroopan kielten päivä	
Alueelliset/ kansalliset verkostot ja yhteistyö	Svenska Nu- ja Kielilähettilääätverkoston kautta vierailijoita	
Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus	Nordplus-projektin 3. vuosi, tapaamiset Liettuassa syksyllä ja Suomessa keväällä	
L2-yhdysopettaja/-tiimi	Koulustamme L2-yhdysopettajina Jaana Turunen ja Tanja Poikolainen.	

Kansainvälisyys perusopetuksessa

Opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys on ennen kaikkea globaalikansalaisuuden valmistamista. Kansainvälisyyttä voidaan tukea perusopetuksessa neljällä tasolla.

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena eli asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä koskee kaikkia opetuksen piirissä olevia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöä. Globaalikansalaiseksi kasvaminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä AGENDA2030-kestävät arvot ovat tärkeä osa kasvatuksen ja opetuksen sisältöjä sekä toimintakulttuuria.

Kotikansainvälisydessä huomioidaan omien kulttuurisesti sekä kielellisesti moninaisten toimintaympäristöjen mahdollisuudet globaalikansalaisen taitojen kehittymisessä. Kotikansainvälistymistä voidaan toteuttaa myös tieto- ja viestintäteknologian keinoin.

Alueelliseen ja kansalliseen yhteistyöhön sekä verkostoihin osallistuminen ja niissä toimiminen mahdollistaa kokemusten ja osaamisen hankkimisen sekä jakamisen. Yhteistyö ja verkostoituminen tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus sisältää koulun hankkeet, joissa liikutaan yli valtionrajojen. Liikkuvuuksia sisältävissä hankkeissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan resurssiviisas matkustaminen.

Kansainvälisyys kasvun ja oppimisen palveluissa

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvun ja oppimisen palveluissa painotetaan myös kansainvälisyyttä. Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus ovat olennaisia taitoja globaalikansalaiseksi kasvamisessa. Kansainvälisyys monipuolistaa lapsen, nuoren ja nuoren aikuisen kokemusmaailmaa, avartaa maailmankuvaa ja vahvistaa valmiuksia toimia eettisesti ja kestävästi globalisoituneessa maailmassa. Kansainvälisyysosaamista tuetaan tavoitteellisesti kaikilla ikätasoilla sekä kaikissa laaja-alaisen osaamisen mahdollistavissa oppimisen tilanteissa. Kansainvälistymistä pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman resurssiviisaasti, esimerkiksi kotikansainvälisin keinoin hyödyntämällä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisia toimintaympäristöjä.

7.2 Resurssiviisaus

Ympäristövahtiin on kirjattu Jyväskylän kaupungin kestävän kehityksen tavoitteet, toimenpiteet ja tehtävät. Koulujen yksikkötasoisien suunnitelman taulukkoon kirjataan perusopetuksen vastuualueen toimenpiteistä (83, 137, 138 ja 139) johdetut tehtävät sekä niiden aikataulut, seuranta ja vastuuhenkilöt. Suunnitelmat laaditaan syyslukukauden aikana.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://jyvaskyla.fi)

Lisäksi koulu voi kirjata perusopetuksen ympäristötavoitteista johdettuja muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Vastuuhenkilö ja aika- taulu	Arviointi (kyllä/ei)
Jätehuolto-/kiertotalousneuvonta		
Tarkistetaan yksikön jätteiden lajittelun tila	KoVa henkilöt seuraa ja toteuttaa pahvien ja papereiden lajittelua. Koko henkilökunta lajittelee jätteet niille varattuihin keräyspisteisiin. (paperi, muovi, kartonki, bio, metalli ja lasi)	
1. luokat osallistuvat luontokoulupäivään	VII ja NII, luokanopettajat	
Ympäristösuunnitelmat ja vuosikellot		
Luodaan ympäristökasvatuksen vuosikello	Vuosikello on osana ympäristösuunnitelmaa	
Ympäristövastaava osallistuu verkoston toimintaan	Mirka Taavitsainen osallistuu verkoston toimintaan	
Toimenpiteet kirjataan toimintasuunnitelmaan	Ympäristösuunnitelmaan on kirjattu koulussa tehtävät toimenpiteet	
Kasvatetaan lapsia ja nuoria fiksuiksi liikkujiksi		
Henkilöstö osallistuu Liikenneturvan järjestämään koulutukseen	Alaluokilla liikennekasvatusviikko vk 37 Oppilaat osallistuvat liikenneturvan järjestämiin virtuaalikoulutuksiin	
Hyödynnetään liikuntavälinelainaamaa	Liikkavaksit pyörivät koulun omaan välinelainaamaa	
Osallistutaan #Beactive-viikkoon	Kannustetaan oppilaita ja henkilökuntaa osallistumaan erilaisilla tehtävillä ja haasteilla	
Ruokahävikin seuranta ja vähentäminen		
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoihin	osallistutaan	

Taulukko. Koulun tavoitteet ja toimenpiteet
[Palokaan yhtenäisoulun ympäristösuunnitelma](#)

Resurssiviisaus perusopetuksessa

Perusopetus varmistaa vuosittain lapsille ja nuorille järjestettävän kiertotalousneuvonnan toteutumisesta. Toteuttaminen varmistetaan yhteisellä vuosikellolla, johon kirjataan säännölliset toimenpiteet ja tehtävät yhteistyössä ympäristövastaavien verkoston ja luontokoulun kanssa.

Jokaisesta yksiköstä tulee löytyä ympäristövastaava sekä ympäristösuunnitelma osana toimintasuunnitelmaa. Vuosikelloon kirjataan säännölliset ympäristökasvatukseen liittyvät tehtävät.

Perusopetuksessa kannustetaan lapsia, nuoria ja perheitä liikkumaan fiksusti lihasvoimaa ja julkisia hyödyntäen. Lisäksi järjestetään säännöllisesti kampanjoita ja tapahtumia fiksun liikkumisen esiin nostamiseksi.

Perusopetus järjestää osana ruokahävikki- ja normaalia arkea kasvatuksellista toimintaa vastuullisen ja ekologisen ruokakäyttötymisen vahvistamiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi.

Resurssiviisaus Kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen tavoitteena on kasvattaa resurssiviisaita, kestävään tulevaisuuteen katsovia ihmisiä. Tähän päästään tehostamalla nuorisopalveluiden, koulujen ja päiväkotien kestävä kehityksen kasvatusta osana opetus- ja kasvatustyötä, samalla parantaen kaupunkiympäristön tilaa sekä pienentäen ympäristöön kohdistuvien toimien kuormitusta. Pitkän aikavälin ympäristötavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden vuosittainen päivittäminen ovat toimenpiteistä tärkeimpiä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan Resurssivii- sas Jyväskylä 2040 ohjelman päivituksen yhteydessä ja seurannassa.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://jyvaskyla.fi)

7.3 Liikunnallinen elämäntapa

Koulussa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan kannustavaa ohjausta toteutetaan suunnitelmallisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aika- taulu / vastuuhenkilö(t)
Koulussa on Liikkuva koulu -yh- dysopettaja	Susanna Kiviniemi, Karri Hiltunen, Mikael Männistö ja Meri Nieminen
Koulu täyttää vuosittaisen Liik- kuva koulu -nykytilan arvioinnin	Liikkuva koulu -tiimi täyttää keväällä (huhtikuu)
Koulussa on harrastusyhdyshen- kilö (harrastusohjaaja tai yhdys- opettaja)	Siiri Jussila

Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen liikuntaharrastukseen koulupäivän yhteydessä	Koululla on 12 liikunnallista harrasteryhmää. Niitä tarjotaan 1-9 luokille. Osa ryhmistä on yhteisiä Jokelan koulun kanssa.
Koulussa on pitkät välitunnit (25-30min)	Ma-ti ja to-pe osalla klo 9.30-10 ja osalla klo 9.45-10, riippuen siitä monelta oppilaan koulupäivä alkaa.
Koulussa on liikunnallisia välitunteja	Koulussa ohjattua liikuntaa, vaksien ja koulun aikuisten vetämää välituntiliikuntaa. Välituntisin on mahdollista omatoimiseen liikuntaan liikuntasalissa pitkällä välillä jaksosta 2. alkaen. Välituntilainamo toimii tällä hetkellä yläkoulun oppilaille. Alakoulun oppilaille jaetaan välituntivälineet luokkiin. Lisäksi alakoululla on yhteistä ulkoliikuntavälineistöä käytössä välitunneilla (säilytys kuraeteisessä ja alakerran kaapissa). Liikkavaksi toimintaa on niin alakoulussa kuin yläkoulun puolella.
Koulussa tehdään MOVE-testit	Testit tehdään 5lk ja 7lk keväällä yksöisliikuntatunneilla ja tuloksia hyödynnetään 6lk ja 8lk terveystarkastuksissa. Testituntien aikana oppilaita ohjataan tulosten tulkinnassa.
Koulu osallistuu Nuorten Maratonille	Koulumme 5-7lk oppilaat osallistuvat tapahtumaan. Sitä varten harjoitellaan mm. liikuntatunneilla ja kestävyysharjoitteluun kannustetaan myös vapaa-ajalla
Koulu tekee yhteistyötä luontokoulun kanssa	Esim. 1lk luontokoulun vetämät luontoretket kahdesti vuodessa, 6lk vesiturvallisuus- ja melontakoulutus syksyllä. Luontokoulun välinelainaamon käyttäminen esim. lumikengät, trangiat jne.
Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista viestitään koteihin	Esim. MOVE-testien tuloksista viestiminen, vanhempainillat, oppilaskeskustelut, koulun pedanet ja sometilit
Muut liikunnallista elämäntapaa tukevat tapahtumat ja teemapäivät	Esim. SISU-haaste, #BeActive-viikko, Jyväskylän Pyöräilyviikko, Unelmien Liikuntapäivä, oppilasurheilu, koulun omat liikuntatapahtumat ja Palokan koulujen väliset liikuntatapahtumat

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Liikunnallinen elämäntapa perusopetuksessa

Kaikki Jyväskylän perusopetuksen koulut ovat Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu -ohjelma tukee toiminnallista opetusta, välituntiliikuntaa ja koulumatkaliikuntaa. Liikkuva koulu on osa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja kokonaisuutta, jota työstetään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Lisäksi kouluissa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä oppilaiden että henkilökunnan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Yksi hyvinvoinnin teemoista on liikunta.

Liikunnallinen elämäntapa kasvun ja oppimisen palveluissa

Lasten ja nuorten kasvattaminen liikunnalliseen elämäntapaan on Liikuntapäätöksien strategiakärjen mukainen erityistavoite kaupungin palveluissa. Kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lupaus edistää lasten ja nuorten liikkumista päiväko-deissa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Näin toimimalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tuetaan

liikunta- ja harrastustoimintaa sekä vähennetään yksinäisyyttä. Jyväskylän kaupunki on myös Unicef Lapsiystävällinen kunta.

7.4 Kulttuuri

Kompassi on osa perusasteen opetussuunnitelmaa ja se tavoittaa kaikki oppilaat. Sen toteuttamista varten jokaisella koululla on nimetty kulttuurivastaava, joka huolehtii omalla koululla tiedonkulusta Kompassin ohjelmaan liittyen, osallistuu kulttuuriopetussuunnitelmaa koskeviin tiedotustilaisuuksiin ja antaa palautetta sen toteutumisesta. Kaikki opettajat huolehtivat oman luokkansa ilmoittautumisista Kompassin ohjelmaan.

Kulttuurivastaava	Jaana Hurme ja Kirsi Juvonen
Koulun oma kulttuuritoiminta	Juhlakulttuuri, Juhlavastuut jaettu luokkien kesken. Joulujuhla 2,4,6,8 lk Kevätjuhlavastuu 1,3,5,7,9 lk, osallistutaan taidetestaajien järjestämiin kulttuuritapahtumiin, osallistutaan kaupungin järjestämiin kulttuurikohde vierailuihin, talent-tapahtumat alaluokille keväällä 2024, ysi-gaala toukokuussa

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Kulttuuri perusopetuksessa

Perusasteen opetussuunnitelmassa korostetaan erilaisten taitojen oppimista, joita vaihtuvat sisällöt tukevat. Yli oppiainerajat ylittävää monialaista oppimista suunnitellaan yhdessä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yksi näistä on Kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä laadittu ja toteutettava kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi. Kompassi tavoittaa vuosittain kaikki 0.- 9. luokkien oppilaat. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä perusopetus- ja kulttuuripalvelut, kaikki kaupungin taidelaitokset ja joukko muita taiteen ammattilaisia. Kompassi turvaa tasapuolisen kulttuuriopetuksen koko peruskoulun ajan ja siten toteuttaa osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Kompassi sisältää vuosittaiset kulttuuriretket ja taidepajaohjelman, tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä, tukee uusien oppimisympäristöjen löytymistä sekä koulun ja kulttuurin välistä yhteistyötä. Kompassi huomioi myös erityisryhmät.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/kompassi>

Kulttuuri kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa lapsille, nuorille ja perheille runsaasti laadukkaita kulttuuripalveluita: tapahtumia ja esityksiä Lasten Lystissä, Kulttuurineuvola-toimintaa, varhaiskasvatuksen kulttuuriohjelmaa ja perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelma Kompassia.

Kulttuuripalvelut koordinoi seudullista lasten- ja nuortenkulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriaittaa. Kulttuuriaitta on yksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsenistä.

7.5 Elinvoima

Kuvatkaa tiiviisti kahden tai kolmen esimerkin kautta, miten tänä lukuvuonna koulun toiminnassa edistetään erityisesti innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

9 lk osallistuvat rekrytointimessuihin syyskuussa
Versot ovat kavereita yksinäisille oppilaille välitunneilla
Joulumyyjäiset 13.12 illalla. Luokat tekevät tilaisuuteen omat pöydät.
Kirppistapahtuma toukokuussa
Hyvän tekemisen viikot toukokuussa
Liikkavaksit tekevät liikunnallisen joulukalenterin
Yrityskylävierailut 6 ja 9 luokille
TET harjoittelu 8 ja 9 luokille
Oppilaiden keittiö TET
Osa luokista kerää luokkaretkirahaa pitämällä myyjäisiä tai myymällä tuotteita luokan hyväksi

Elinvoima perusopetuksessa

Perusopetuksessa kaupunkistrategian mukaista elinvoiman rakentumista tukee vahvojen perustaitojen oppimisen lisäksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaja-alainen osaaminen koostuu seitsemästä osa-alueesta: 1) Ajattelu ja oppiminen, 2) kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, 3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, 4) Monilukutaito, 5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, 6) Työelämätaidot ja yrittäjyys ja 7) osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojään ja taitojään, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia.

Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Elinvoima kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupunkistrategian mukaisesti elinvoima rakentuu muun muassa työllisyyden vahvistamisesta, kasvavista yrityksistä, houkuttelevista työpaikoista sekä yritysten ja korkeakoulujen kanssa toteutettavista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Kasvun ja oppimisen palveluissa voimme tukea tätä strategista tavoitetta edistämällä lasten ja nuorten hyvää kasvua ja oppimista, innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

8 Suunnitelmat

8.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986
Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Palokan yhtenäiskoulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön tavoitteiden laatimisessa on hyödynnetty keväällä 2021 oppilaille toteutettua kyselyä sekä Rauhankasvatusinstituutin [Tasa-arvokompassia](#).

Suunnitelma tehtiin lukuvuoden 2021-2022 aikana. Suunnitelmaa seuraa ja päivittää yhteisöllinen opiskeluhoito.

Palokan yhtenäiskoululle on valittu tavoitteita viidestä teemasta.

Hallinto ja johtaminen (teema 1)

Koulu sitoutuu tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen pitkäjänteisesti

Pedagoginen toiminta (teema 2)

Kaikkien luokka-asteiden ja oppiaineiden opetussisällöt edistävät läpileikkaavasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Tilat ja ympäristö (teema 3)

Oppilaat toimivat aktiivisesti koulun tilojen tasa-arvoistamiseksi ja yhdenvertaisuuden takaamiseksi.

Asenteet ja vuorovaikutus (teema 4)

Koulu tukee aktiivisesti sukupuolitietoista ja syrjimätöntä kielenkäyttöä.

Huoltajat ja sidosryhmät (teema 5)

Koulu ottaa huoltajat mukaan osaksi tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyötä.

Kehitettävä teema ja tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan	Arviointi
Pedagoginen toiminta (teema 2)	<p>Kaikkien luokka-asteiden ja oppiaineiden opetussisällöt edistävät läpileikkaavasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.</p> <p>Opetussisällöt huomioivat ihmisten moninaisuuden (esimerkiksi tuomalla esiin marginalisoitujen ryhmien saavutuksia kyseisellä alalla).</p> <p>Koulun opetussuunnitelma edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ja näiden sisältöjen käsittelyyn varataan riittävästi oppitunteja, työpajoja ja teemapäiviä.</p> <p>Koulu järjestää tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä oppitunteja, työpajoja tai teemapäiviä.</p>	<p>Opettajat, oppilaat, henkilökunta, rehtori ja opiskeluhoito</p> <p>Koko lukuvuoden ajan</p>	

	<p>Oppituntien, työpajojen ja teemapäivien tavoitteena on normitietoisuuden lisääntyminen, kriittisen ajattelun kehittäminen ja sukupuoleen ja muihin ominaisuuksiin liittyvien haitallisten stereotyyppien purkaminen.</p> <p>Koulu tarjoaa oppilaille moninaisuutta kunnioittavaa seksuaalikasvatusta ikätason mukaisesti. Seksuaalikasvatus huomioi seksuaalisen suuntautumisen moninaisuuden.</p> <p>Pakollisessa liikunnassa oppilaat on ryhmitelty sukupuolen mukaan. Valinnaisessa liikunnassa oppilaat ovat sekaryhmissä. Pakollisessa liikunnassa pyritään mahdollisuuksien mukaan pitämään myös sellaisia tunteja, joissa oppilaat työskentelevät sekaryhmissä. Liikuntatunneilla on mahdollisuus tutustua ja osallistua eri lajeihin sukupuolesta riippumatta.</p> <p>Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvää opetusta suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilailta kysytään toiveita ja ideoita esimerkiksi erilaisten kyselyiden avulla tai ryhmätyöskentelyn tai työpajojen avulla.</p>		
<p>Asenteet ja vuorovaikutus (teema 4)</p>	<p>Koulu tukee aktiivisesti sukupuolietietoista ja syrjimätöntä kielenkäyttöä. Henkilökunta ja oppilaat tunnistavat syrjivän kielenkäytön ja puuttuvat siihen aina sitä kohdatessaan. Oppilaat järjestävät vertaisopetusta syrjivään kielenkäyttöön liittyen esimerkiksi tukioppilas- tai oppilaskuntatoiminnan yhteydessä. Henkilökunta pyrkii käyttämään oppilaiden</p>	<p>Opettajat, oppilaat, henkilökunta, rehtori ja opiskeluhoito</p> <p>Koko lukuvuoden ajan</p>	

	<p>etunimiä sukupuoleen viittaavien sanojen sijaan.</p> <p>Koulu tukee oppilaiden käyttäytymistä sukupuolietoisesti ja yhdenvertaisesti.</p> <p>Oppilaitoksen yhteiset juhlat ja tilaisuudet eivät vahvista vaan purkavat stereotyyppioita. Ne ovat saavutettavia kaikille sekä huomioivat kulttuurisen, uskonnollisen ja seksuaalisen moninaisuuden.</p>		
--	---	--	--

8.2 Opiskeluhoitosuunnitelma

[Yhteisöllinen opiskeluhoitosuunnitelma 2023-2024](#)

8.3 Ympäristösuunnitelma

[Ympäristösuunnitelma](#)

Tavoite/päämäärä	Toimenpiteet	Vastuut, aika- taulu	Seuranta, arviointi
<p>Koulu kasvattaa ympäristötietoisia ja kestävään elämäntapaan pyrkiviä kansalaisia.</p> <p>Kestävä kehitys oppimisessa rakennetaan kokemukselliseksi ja toiminnalliseksi</p> <p>Kouluissa opetetaan elämäntapoja, jotka tukevat tulevaisuuden rakentamista ekologisesti kestäville ratkaisuille.</p>	<p>Kestävän kehityksen teema käsitellään eri oppiaineissa. Luontevimmin ja eniten aihetta tarkastelevat biologia ja maantieto, fysiikka, kemia, äidinkieli ja kirjallisuus (mm. mielipidekirjoitukset, mainosanalyysit, väitelyt), kotitalous, käsityö, kuvataide, terveystieto (terveet elämäntavat luovat perustaa kestäväälle kehitykselle), historia ja yhteiskuntaoppi, uskonto ja elämäntutkimustieto. Kielissä aihe voi nousta</p>	<p>Opettajat eri oppiaineissa</p>	

	esille esimerkiksi teksteissä tai keskusteluissa.		
Paperinkäyttö	Tulostetaan ja kopioidaan vain tarpeellinen. Suositaan kaksipuolista tulostusta. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisimman paljon sähköistä materiaalia.	Koko henkilökunta	
Ruokailu. Ruokaillaan siististi ja tuotetaan mahdollisimman vähän jätettä.	Ohjeistetaan oppilaita: "Ota vain mitä syöt!" "Ruokaile siististi ja muut huomioiden!" "Lajittele oikein!" Koulussa seurataan biojätteen määrää.	Kylän kattaus, opettajat, henkilökunta, erityisesti esimerkkiruokailijat ja ruokalan valvojat.	
Asennekasvatuksella pyritään vähentämään roskan ja muun sotkun määrää.	Mitä vähemmän roskia, sitä vähemmän siivottavaa: asennekasvatusta oppilaille pidetään jatkuvasti yllä. Koulu osallistuu kaupungin järjestämään lähiympäristön siivouspäivään keväällä 2024	Asennekasvatuksesta koulun henkilökunta. Henkilökunta ja oppilaat	
Vesi ja energia. Pidetään kulutus kohtuullisena.	Koulukeskuksessa vesihanat ja valaisimet toimivat automaattisesti liiketunnistimien ohjaamina. Videotykeissä on virransäästötoiminnot. Koulun katolle on asennettu aurinkopaneelijärjestelmä, jonka tuottama energia ohjataan jäähdyttävän ilmastoinnin kulutuksen kattamiseen.	Kiinteistöhoitaja	

Kierrätys	Luokissa paperinkeräys. Ruokalassa biojätekeräys. Opettajanhuoneessa kierrätetään paperi, pahvi, biojäte, metalli ja muovi. Kuvataiteessa ja käsitöissä hyödynnetään kierrätysmateriaaleja.	Opettajat, henkilökunta, oppilaat	
-----------	---	-----------------------------------	--

8.4 Muut suunnitelmat

	Päivitetty
Turvallisuussuunnitelma	2.8.2023
Kriisisuunnitelma	2.8.2023
Pelastussuunnitelma	2.8.2023

Lukuvuosisuunnitelma hyväksytty 18.1.2024

Palvelujohtaja Sami Lahti

Muutosloki

Päivämäärä	Luku	Lyhyt kuvaus muutoksesta	Tekijä